

Centrálny koordinačný orgán

METODICKÝ VÝKLAD

K IMPLEMENTÁCII A UPLATŇOVANIU DOHOVORU OSN O PRÁVACH OSÔB SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM (UNCRPD) V SÚLADE S ROZHODNUTÍM RADY 2010/48/ES

Programové obdobie 2021 – 2027

Verzia: 1

Dátum vydania: 28.06.2024

Schválil:

Richard Raši
minister

Obsah

1	Všeobecné informácie	2
2	Postupy uplatňovania základnej horizontálnej podmienky na strane poskytovateľa.....	3
2.1	Výzva a konanie o ŽoNFP.....	3
2.2	Implementácia projektov	4
3	Postupy uplatňovania základnej horizontálnej podmienky na strane žiadateľa / prijímateľa.....	4
3.1	Konanie o ŽoNFP	4
3.2	Implementácia projektu	5

1 Všeobecné informácie

- 1) Metodický výklad k implementácii a uplatňovaniu Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD) v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES (ďalej aj „Metodický výklad“) predstavuje dokument s inštrukciami pre poskytovateľa v súvislosti s prípravou výzvy na predkladanie žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (ďalej aj „ŽoNFP“), hodnotením ŽoNFP, vydaním rozhodnutia o schválení ŽoNFP, podpisom zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej aj „ZoPNFP“), ako aj základné informácie pre žiadateľa a prijímateľa a s tým súvisiace požiadavky pri implementácii Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD) v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES v rámci výziev a projektov programového obdobia 2021 – 2027.
- 2) Metodický výklad je vypracovaný v nadväznosti na požiadavku „Implementácia a uplatňovanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD) v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES“ stanovenú v čl. 15 odsek 1 (Príloha III) Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (ďalej aj „NSU“), metodický výklad je rovnako v súlade s Národným programom rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030 a Základným mechanizmom na zabezpečenie dodržiavania Horizontálnych princípov v Programovom období 2021 – 2027 a základných horizontálnych podmienok Účinné uplatňovanie a implementácia Charty základných práv Európskej únie a Implementácia a uplatňovanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD) v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48 / ES.
- 3) Metodický výklad je vypracovaný v súlade so zákonom č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „zákon o príspevkoch z fondov“), Rámcom implementácie fondov (ďalej „RIF“) a ďalšími právnymi predpismi SR a právnymi aktami EÚ. Pojmy a skratky používané v tomto dokumente majú rovnaký význam, aký je definovaný v dokumentoch uvedených v prvej vete tohto odseku, resp. sú definované priamo v texte. Metodický výklad je dokumentom určeným pre programy spolufinancované z EFRR, ESF+, KF, FST a ENRAF, a to pre Program Slovensko, Program Rybné hospodárstvo Slovenskej republiky 2021 – 2027.
- 4) Poskytovateľom je riadiaci orgán (ďalej aj „RO“) alebo sprostredkovateľský orgán (ďalej aj „SO“), podľa definície z § 3 písm. w) zákona o príspevkoch z fondov. Poskytovateľ je uvedený vo výzve.
- 5) Gestor Horizontálnych princípov – v podmienkach Slovenskej republiky je orgánom zabezpečujúcim uplatňovanie horizontálnych princípov Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky prostredníctvom vecne príslušného útvaru (Odbor horizontálnych princípov).
- 6) Centrálny koordinačný orgán (ďalej aj „CKO“) vydáva prvú verziu Metodického výkladu k implementácii a uplatňovaniu Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD) v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES, ktorý nadobúda platnosť dňom jeho schválenia a účinnosť dňom jeho zverejnenia na webovom sídle www.eurofondy.gov.sk. CKO je oprávnený vykonávať zmeny v Metodickom výklade, pričom nová verzia dokumentu nadobúda platnosť a účinnosť dňom zverejnenia.

2 Postupy uplatňovania základnej horizontálnej podmienky na strane poskytovateľa

Základná podmienka sa uplatňuje postupne v dvoch samostatných fázach uvedených v častiach 2.1 a 2.2 tejto kapitoly. Takto nastavené uplatnenie vytvára jeden komplex vzťahov, ktorý pri riadnom uplatnení v praxi zabezpečí to, že základná horizontálna podmienka bola v celosti nepochybne splnená. Súčasne sa zavádzaným mechanizmom eliminujú riziká v dôsledku rôznych opomenutí a vytvára sa priestor na konštruktívne riešenie nepredvídaných situácií počas implementácie.

2.1 Výzva a konanie o ŽoNFP

Pre vypracovanie výzvy a konanie o ŽoNFP platia nasledujúce zásady:

- A. V nadväznosti na zadané vylučujúce kritérium č. 1 „Projekt je v súlade s Chartou základných práv EÚ, zabezpečuje a presadzuje rodovú rovnosť, nediskrimináciu a prístupnosť pre osoby so zdravotným postihnutím¹ (článok 9 a článok 73 ods. 1 nariadenia o spoločných ustanoveniach)“ (ďalej aj „Horizontálne princípy“ alebo „HP“) v rámci dokumentu Všeobecná metodika a kritériá použité pre výber projektov schváleného Monitorovacím výborom Programu Slovensko dňa 31. mája 2023 a v súvislosti s plnením súvisiacej obligatórnej podmienky poskytnutia príspevku č. 2 „Podmienka splnenia kritérií pre výber projektov / Podmienka základnej oprávnenosti projektu.“ v rámci Prílohy č. 7 vzoru audit trailu Výber projektov Vzoru manuálu procedúr RO/SO, je možné pre účel preukázania splnenia uvedenej podmienky poskytnutia príspevku využiť formu čestné vyhlásenie zo strany žiadateľa.
- B. Výzva musí v rámci podmienky poskytnutia príspevku týkajúcej sa súladu projektu s HP obsahovať komplexné informácie pre žiadateľa o podmienkach, kedy predmet projektu bude preukázateľne v súlade s požiadavkami týkajúcimi sa HP. Preto je potrebné, aby táto informácia obsahovala najmä presnú definíciu požadovaného súladu, na základe ktorého žiadateľ vo svojej ŽoNFP bude dostatočne odborne pripravený zrozumiteľne objasniť preukázanie súladu projektu s HP. Rovnako musí informácia obsahovať aj odkaz na tzv. check listy spracované Gestorom Horizontálnych princíпов, na základe ktorých bude žiadateľ schopný pre svoje vlastné potreby pred vydaním čestného vyhlásenia kvalifikovane verifikovať dosiahnutie súladu ním navrhovaného projektu s požiadavkami týkajúcimi sa plnenia HP. Uvedené informácie umožnia žiadateľovi identifikovať kľúčové skutočnosti, na základe ktorých kvalifikovane preukáže splnenie danej podmienky prostredníctvom čestného vyhlásenia. Check listy teda v tejto fáze tvoria výlučne odbornú pomôcku pre žiadateľa pre správnu implementáciu požiadaviek týkajúcich sa HP v navrhovaných projektoch a nie sú predmetom overovania poskytovateľom, ani iným subjektom na strane poskytovateľa.
- C. Zodpovedajúca obligatórna podmienka poskytnutia príspevku č. 2 „Podmienka splnenia kritérií pre výber projektov / Podmienka základnej oprávnenosti projektu“ v rámci Prílohy

¹ Poskytovatelia sú na základe vládou SR schváleného materiálu (<https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/27752/1>) v platnom znení povinní dodržiavať horizontálne princípy a zabezpečovať a vykonávať všetky opatrenia potrebné k implementácii Charty EÚ, rodovej rovnosti, nediskriminácie a čl. 9 Dohovoru OSN. Zabezpečenie uplatňovania týchto opatrení koordinuje Gestor HP. Gestor HP bude členom v monitorovacom výbore a všetkých pracovných skupinách v rámci P SK, bude usmerňovať a vzdelávať poskytovateľov (a prípadne žiadateľov počas informačných seminárov k výzve) pri implementácii P SK a bude spolupracovať pri príprave výzvy s poskytovateľom s cieľom zabezpečiť uplatňovanie Charty EÚ, rodovej rovnosti, nediskriminácie a čl. 9 Dohovoru OSN.

č. 7 vzoru audit trailu Výber projektov Vzoru manuálu procedúr RO/SO, v rámci ktorej sa overuje súlad projektu s HP, má časové uplatnenie do skončenia konania o ŽoNFP, čo bude zo strany CKO zosúladené v uvedenej prílohe č. 7 Vzoru manuálu procedúr RO/SO pri jeho najbližšej aktualizácii. Do času výslovnej úpravy textu tohto písmena C., predstavuje uvedená textácia jednoznačné interpretačné pravidlo k časovému aspektu uplatnenia obligatórnej podmienky poskytnutia príspevku č. 2.

- D. Súlad s požiadavkou podľa čl. 73 ods. 2 písm. b) NSU sa ďalej vo výzve zabezpečuje prostredníctvom poskytnutia komplexnej informácie k súladu projektu s HP aj v režime tzv. ďalšej skutočnosti s rovnakým alebo obdobným informačným obsahom ako v uvedenej podmienke poskytnutia príspevku a následne aj upozornením pre žiadateľa / prijímateľa, že plnenie súladu projektu s HP bude predmetom finančnej kontroly v implementácii projektu, ktorej právny základ vychádza z platnej a účinnej zmluvy o poskytnutí NFP.

2.2 Implementácia projektov

Pre implementáciu projektov platia nasledujúce zásady:

- A. RO / SO ako poskytovateľ overuje plnenie súladu predmetu projektu s HP v rámci výkonu finančnej kontroly v súlade s podmienkami platnej a účinnej zmluvy o poskytnutí NFP.
- B. Administratívna finančná kontrola alebo finančná kontrola na mieste sa realizuje aj na základe zásad uvedených v materiáli „Usmernenie k vykonávaniu finančnej kontroly na mieste gestorom horizontálnych princípov pre programové obdobie 2021 – 2027“ vydaného Gestorom Horizontálnych princípov, ako aj v súlade so zodpovedajúcimi check listami².
- C. Administratívna finančná kontrola a finančná kontrola sa vykonáva na základe stanovenej vzorky³ zohľadňujúc riziká súvisiace s plnením požiadaviek týkajúcich sa HP.

3 Postupy uplatňovania základnej horizontálnej podmienky na strane žiadateľa / prijímateľa

3.1 Konanie o ŽoNFP

- 1) Žiadateľ spracuje svoju ŽoNFP s odbornou starostlivosťou v súlade s požiadavkami obligatórnej podmienky poskytnutia príspevku „Podmienka splnenia kritérií pre výber projektov / Podmienka základnej oprávnenosti projektu“, v rámci ktorej sa preukazuje súlad projektu s HP prostredníctvom čestného vyhlásenia. Vychádzajúc z informácií uvedených vo formulári ŽoNFP v časti 7.3 „Spôsob

² Check listy, ktoré sa tematicky viažu na predmet alebo typ projektov v konkrétnej výzve. Uvedené check listy alebo odkaz na ne tvoria súčasť riadiacej dokumentácie (RO/SO ich môže zaviesť ako súčasť Príručky pre prijímateľa).

³ Stanovenie postupu určenia vzorky pre výkon finančnej kontroly ako aj postupy pre jej uplatnenie v rámci Programu Slovensko zabezpečí RO/SO v koordinácii s Gestorom HP. RO/SO ako poskytovatelia sú povinní vopred, v dostatočnom časovom predstihu, komunikovať postupy realizácie finančných kontrol projektov s Gestorom HP. Postupom má byť umožnené Gestorovi HP sa efektívne zapojiť do postupov kontroly projektov vo vzťahu k realizovaným výdavkom deklarovaným a prekladaným zo strany prijímateľov v žiadostiach o platbu tak, aby bolo možné včas identifikovať a eliminovať prípadné nedostatky plnenia HP.

realizácie aktivít projektu“ bude umožnené žiadateľovi vykonať kvalifikované podanie čestného vyhlásenia.

- 2) Žiadateľ, ak to situácia v čase predloženia ŽoNFP s ohľadom na stav projektu umožňuje, si pre svoje potreby verifikuje predmet navrhovaného projektu na základe zodpovedajúcich check listov spracovaných Gestorom Horizontálnych princípov, ktorými identifikuje dosiahnutie súladu ním navrhovaného projektu s požiadavkami týkajúcimi sa plnenia HP a na základe požiadaviek stanovených v zodpovedajúcich check listoch zosúladí predmet navrhovaného projektu. Žiadateľ nepredkladá vyplnené check listy poskytovateľovi, tieto slúžia výhradne pre internú potrebu žiadateľa s tým, že poskytovateľ používa rovnaké check listy až v etape pri výkone finančnej kontroly projektu v čase implementácie projektu alebo po jeho ukončení.

3.2 Implementácia projektu

- 1) Prijímateľ v čase implementácie svojho projektu zabezpečuje súlad svojho projektu z hľadiska plnenia požiadaviek týkajúcich sa HP aj na základe informácií v zodpovedajúcich check listoch spracovaných Gestorom Horizontálnych princípov, a to v súlade so zmluvou o poskytnutí NFP.
- 2) Prijímateľ, ak mu bude zo strany poskytovateľa oznámené počas výkonu administratívnej finančnej kontroly alebo pri výkone finančnej kontroly na mieste a overenie plnenia požiadaviek HP, poskytne poskytovateľovi alebo kontrolnej skupine poskytovateľa plnú súčinnosť. Kontrola sa vykonáva na základe deklarovanych informácií v ŽoNFP, v dokumentácii projektu (predovšetkým žiadosti o platbu a monitorovacie správy s ich prílohami) alebo aj fyzickým overením skutočného stavu projektu na mieste a to aj na základe overenia informácií k projektu podľa zodpovedajúcich check listov spracovaných Gestorom Horizontálnych princípov.